

**ปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสาขาวิชาระบบทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**

ปัญญา วงศ์จันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
เมษายน 2548

ISBN 974-5022-15-2
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปัญญา วงศ์จันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกรอบ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
กานต์ พ. -.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

.....
ด.ญ......กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
กานต์ พ. -.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

.....
ด.ญ......กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

.....
กานต์ พ. -.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เตรียม ชัด เชื่ม)

.....
กานต์ พ. -.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กชกร สังขชาติ)

.....
กานต์ พ. -.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกรอบ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
กานต์ พ. -.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๑๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดีเยี่ยมจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจาง อ้างอิงที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ กรรมการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ และแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าตลอดเวลาที่ทำการวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างละเอียด ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสันนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัคแธรรม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ทางด้านสติติในการวิจัยและหาแนวทางในการแก้ไขด้านสติติ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้ง ผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ใช้แรงงาน ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลสำหรับทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคน ที่มีส่วนช่วยเหลือและเคยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ปัญญา วงศ์จันทร์

45921177: สาขาวิชา: การศึกษานอกระบบ; กศ.ม. (การศึกษานอกระบบ)

คำสำคัญ: ปัญหาและความต้องการ/ การจัดการสายสามัญ/ โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม

ปัญญา วงศ์จันทร์: ปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของ

โรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (PROBLEMS IN AND NEEDS FOR EDUCATIONAL MANAGEMENT OF ADULT BASIC EDUCATION OF SCHOOLS IN FACTORIES IN BANGKOK METROPOLITAN AREA AND SUBURBS)

อาจารย์สุกัญญา วิทยานิพนธ์: สมหมาย แจ่มกระจาง, Ph.D., ศรีวรรณ มีคุณ, Ph.D. 139 หน้า.
ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-5022-15-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกระบบโรงเรียน และผู้ใช้แรงงานของ โรงงานอุตสาหกรรม 7 แห่ง จำนวน 175 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปีคิดและปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-Test

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ปัญหาทางการค้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความต้องการค้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกระบบกับผู้ใช้แรงงาน ต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน อายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเห็นต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน อายุมากกว่า 30 ปี คิดเห็นต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกระบบกับผู้ใช้แรงงาน ต่อสภาพความต้องการค้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเห็นต่อสภาพความต้องการค้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน อายุมากกว่า 30 ปี คิดเห็นต่อสภาพความต้องการค้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

45921177 MAJOR: NONFORMAL EDUCATION; M.Ed. (NONFORMAL EDUCATION)

KEYWORDS: PROBLEMS IN AND NEEDS/ MANAGEMENT OF ADULT BASIC
EDUCATION/ SCHOOLS IN FACTORIES

PANYA VONGJUN: PROBLEMS IN AND NEEDS FOR EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF ADULT BASIC EDUCATION OF SCHOOLS IN FACTORIES IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA AND SUBURBS. THESIS ADVISORS: SOMMAI
JAMKRAJANG, Ph.D., SRIWAN MEEKHUN, Ph.D. 139 P. 2004. ISBN 974-5022-15-2

The purposes of this research were to study the problems of and the needs for adult basic education of schools in the factories in Bangkok Metropolitan area and its suburbs. The sample of this study consisted of 14 factory officers, 14 teachers in nonformal education and 147 factory workers. The instruments used in collecting the data were a rating-scale questionnaire and the open-end questions. The statistical devices used in analyzing the data were percentage, means, standard deviation and t-test.

The results of this research were :

1. The problems in educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were rated at a moderate level.
2. The needs for educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were rated at a moderate level.
3. The problems in educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were found nonsignificantly different at .05 level, when classified by factory workers and teachers in nonformal education.
4. The needs for educational management and services for adult basic education of schools in the factories of Bangkok and its suburbs as a whole were found nonsignificantly different at .05 level, when classified by factory workers and teachers in nonformal education.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	1
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำ丹นการวิจัย.....	5
สมมุติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในโรงงาน.....	16
สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสภาพทางการศึกษา	
นอกระบบโรงเรียนสายสามัญของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	21
รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับผู้ไทยเชื้อชาติ.....	24
แนวคิดของการศึกษาผู้ไทยเชื้อชาติ.....	31
องค์ประกอบของการเรียนการสอนผู้ไทยเชื้อชาติ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิจัย.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	59
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา สายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	61
ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านการจัดและการบริการทาง การศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	62
ตอนที่ 6 ผลสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความ ต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	63
5 สรุปและอภิปรายผล	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	77
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก.....	82
ภาคผนวก ข.....	115
ภาคผนวก ค.....	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	22
2 สภาพทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายสามัญ เนคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	23
3 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการการจัดการศึกษาสายสามัญในโรงงานอุตสาหกรรม.....	40
4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน.....	42
5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้แรงงาน จำนวน.....	42
6 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	48
7 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	48
8 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	49
9 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	49
10 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	50
11 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	50
12 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	51
13 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	51
14 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ที่ทำการสอน ในโรงงานอุตสาหกรรมของเจ้าหน้าที่งานการศึกษานอกโรงเรียน.....	52
16 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศของผู้ใช้แรงงาน.....	53
17 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของผู้ใช้แรงงาน.....	53
18 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาของ ผู้ใช้แรงงาน.....	54
19 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้จากการประกอบ อาชีพของผู้ใช้แรงงาน.....	54
20 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของ ผู้ใช้แรงงาน.....	55
21 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาทั้งระหว่างที่พักกับ สถานศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมของผู้ใช้แรงงาน.....	55
22 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามนโยบายส่งเสริมการศึกษา ของผู้ใช้แรงงาน.....	56
23 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ใช้แรงงานสนับสนุนศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมให้มีความรู้สูงขึ้น.....	56
24 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อสภาพปัญหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมจำแนก เป็น 7 ค้าน.....	58
25 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่งาน การศึกษานอกโรงเรียนและผู้ใช้แรงงานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนก เป็น 7 ค้าน.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26 การเปรียบเทียบปัจจัยทางการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	62
27 การเปรียบเทียบความต้องการด้านการจัดและการบริการทางการศึกษา.....	63
28 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดปัจจุหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	64
29 ปัจจุหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	65
30 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดความต้องการและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	66
31 ความต้องการและข้อเสนอแนะด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม.....	67
32 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	122
33 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	123
34 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านเวลา เป็นรายข้อ.....	125
35 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
36 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสถานที่ เป็นรายข้อ.....	127
37 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านบรรยายกาศ เป็นรายข้อ.....	128
38 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพปัจจุหาด้านการจัดและการบริการ ทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านข่าวสารข้อมูล เป็นรายข้อ.....	129
39 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ.....	130
40 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	131
41 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านเวลา เป็นรายข้อ.....	133
42 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....	134
43 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านสถานที่ เป็นรายข้อ.....	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
44 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ^{ด้านบรรเทากาศ เป็นรายข้อ.....}	136
45 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อสภาพความต้องการด้านการจัดและ การบริการทางการศึกษาสายสามัญของโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม ^{ด้านท่ารถซ้อนมูล เป็นรายข้อ.....}	137

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....

8